

REGLUR

um úthlutun Byggðastofnunar á framlögum úr Sóknarsjóði.

Inngangur

Ríkisstjórnin ákvað á fundi sínum 18. mars 2025 að verja allt að 180 milljónum króna í svokallaðan Sóknarsjóð til stuðnings lítilla og meðalstórra fyrirtækja í Grindavík. Framlagið kemur af almennum varasjóði inn á fjárlagalið byggðaaætlunar, 10-701-1.10. Á grundvelli 12. gr. laga nr. 106/1999 um Byggðastofnun felur innviðaráðherra Byggðastofnun annast umsýslu sjóðsins skv. reglum þessum.

Í nóvember 2025 fór fram fyrri úthlutun úr sjóðnum og námu samþykktir styrkir 130,4 m.kr. Samkvæmt reglum þessum verður eftirstöðvum af þeim fjármunum sem ráðstafað var í verkefnið úthlutað.

Reglur þessar lúta að ráðstöfun þess fjármagns sem eftir stendur.

1. gr.

Markmið.

Tilgangur Sóknarsjóðs er að styðja við smærri atvinnurekendur í Grindavík með það að markmiði að horfa megi til framtíðar í rekstri. Reglum þessum er ætlað að tryggja að gætt sé jafnræðis, hlutlægni og samkeppnissjónarmiða við úthlutun og umsýslu framlaga.

2. gr.

Stjórn og umsýsla Sóknarsjóðs.

Byggðastofnun skipar þrjá fulltrúa í matsnefnd Sóknarsjóðsins, tveir eru tilnefndir af stofnuninni og einn af framkvæmdanefnd vegna jarðhræringa í Grindavík skv. lögum nr. 40/2024. Annar fulltrúi Byggðastofnunar skal vera formaður nefndarinnar og hinn verkefnastjóri. Nefndin leggur mat á styrkhæfi umsókna og gerir tillögur til stjórnar Byggðastofnunar um veitingu styrkja sem tekur ákvörðun um úthlutun í samræmi við umfang hans. Verði styrkhæfar umsóknir að mati nefndarinnar hærri en sem nemur fjármunum til úthlutunar mun nefnd gera tillögur að stuðningi til þeirra verkefna sem best falla að reglum þessum og tilgangi sjóðsins að hennar mati.

Þegar tekin hefur verið ákvörðun um úthlutun styrkja skal umsækjendum tilkynnt um það skriflega.

Byggðastofnun gerir samning við styrkþega um fyrirkomulag úthlutunar styrkja, sbr. 9. gr. reglna þessara.

Byggðastofnun sér um umsýslu fjármuna vegna framlaga þessara í samræmi við ákvæði samnings.

3. gr.

Auglýsingar um úthlutun

Byggðastofnun auglýsir eftir umsóknum um framlög úr sjóðnum. Auglýsingu skal birta á vefsíðum Byggðastofnunar, Stjórnarráðsins og Grindavíkurbæjar. Í auglýsingu skal taka fram hvaða kröfur eru gerðar til umsókna og hvaða gögn skuli fylgja þeim. Umsóknarfrestur skal vera minnst þrjár vikur frá birtingu auglýsingar. Stefnt skal að því að niðurstöður úthlutunarnefndar verðir lagðar fyrir stjórn Byggðastofnunar eigi síðar en fjórum vikum eftir að umsóknafresti lýkur.

4. gr.

Stuðningur við fyrirtæki

Styrkhæf eru fyrirtæki sem voru með starfsemi í Grindavík 10. nóvember 2023 og fullnægja að öðru leyti skilyrðum reglna þessara, sbr. 5. - 7. gr. að mati matsnefndar.

Styrkur er veittur í eftirfarandi tilgangi:

1. Styrkur til kaupa á búnaði eða tækjum til að efla starfsemi í Grindavík.
2. Styrkur til að gera breytingar á rekstri í því skyni að styrkja stoðir núverandi starfsemi.

5. gr.

Lágmarksskilyrði stuðnings

Til þess að geta átt rétt á styrk úr sjóðnum skal umsækjandi uppfylla öll eftirfarandi skilyrði:

1. Hafa verið með starfsemi í Grindavík 10. nóvember 2023.
2. Hafa a.m.k. einn starfsmann á launaskrá þegar umsókn er skilað.
3. Velta vegna ársins 2023 hafi verið undir 250 milljónum kr.
4. Umsækjandi sé ekki í vanskilum með opinber gjöld.
5. Bú umsækjanda hafi ekki verið tekið til gjaldþrotaskipta.

6. gr.

Styrkhæfur kostnaður skv. 1.-2. tölul. 4. gr.

Styrkur er veittur vegna kostnaðar við eftirfarandi:

1. Kaup og uppsetning á tækjabúnaði.
2. Tilfærsla á búnaði vegna flutninga.

Skilyrði styrks er að eigið framlag umsækjanda sé að lágmarki 30% af kostnaði.

Stuðningur skv. 2. tölul. 4. gr. er veittur vegna breytinga á núverandi rekstri sem mun styrkja stoðir þess sem fyrir er.

Skilyrði er að breytingin feli í sér að tryggja núverandi störf, eða fjölga þeim, í Grindavík.

Sjóðurinn styrkir ekki nýbyggingar.

Hámarksfjárhæð styrks er 5 m.kr. Nemi styrkhæfar umsóknir hærri fjárhæð en sem nemur þeim fjármunum sem eru til ráðstöfunar, að frádregnum kostnaði Byggðastofnunar, skal stofnunin lækka hlutföll endurgreiðslna þannig að ekki sé farið fram úr þeirri heildarfjárhæð. Nemi styrkhæfar umsóknir hins vegar lægri fjárhæð en þeim fjármunum sem eru til ráðstöfunar, að frádregnum kostnaði Byggðastofnunar, skal stofnunin hækka hlutföll endurgreiðslu þannig að fjármunir verði fullnýttir.

7. gr.

Upplýsingagjöf umsækjenda

Í umsókn skal koma fram:

- a. Nafn og heimilisfang fyrirtækis og tengiliðs.
- b. Fjárhæð umbeðins styrks.
- c. Lýsing á því til hvers styrkurinn er ætlaður og rökstuðningur fyrir umbeðinni fjárhæð.
- d. Lýsing á því hvernig styrkurinn komi til með að nýtast til að tryggja áframhaldandi rekstur.

Umsóknum skal fylgja:

- a. Staðfesting á að umsækjandi hafi verið með starfsemi í Grindavík 10. nóvember 2023.
- b. Stutt greinargerð um núverandi rekstur ásamt rökstuðningi fyrir því hvernig styrkurinn mun nýtast til að efla rekstur fyrirtækisins í Grindavík og tryggja til framtíðar.
- c. Afrit af ársreikningi síðustu þriggja ára.
- d. Rekstrar- og sjóðstreymisáætlun til næstu 3-5 ára.
- e. Staðfesting á að umsækjandi sé ekki í vanskilum með opinber gjöld.
- f. Heimild til uppflettingar í kerfi Creditinfo fyrir fyrirtæki og/eða eigendur þess.
- g. Bankaupplýsingar vegna útgreiðslu styrks.
- h. Önnur gögn sem umsækjandi telur gagnleg.

Matsnefnd er heimilt er að óska eftir frekari upplýsingum og gögnum við úrvinnslu málsins.

8. gr.

Mat á umsóknum

Matsnefnd leggur faglegt mat á umsóknir og skal umsóknum forgangsraðað í samræmi við hlutverk og reglur sjóðsins. Við mat á umsóknum skal litið til þess hvort styrkveiting sé líkleg til að tryggja áframhaldandi rekstur fyrirtækis, m.a. út frá eftirfarandi viðmiðum:

- a. Styrkur komi til með að nýtast til áframhaldandi rekstrar.
- b. Hvort og þá hversu mörg störf skapast eða er viðhaldið með veitingu styrks.
- c. Hvort starfsemi fyrirtækis komi til með að stuðla að endurreisn samfélagsins í Grindavík.

9. gr.

Framkvæmd úthlutunar og eftirfylgni

Gera skal samning við styrkhafa. Í samningnum skal m.a. gerð grein fyrir skilyrðum styrkveitingar, afleiðingum vanefnda, hlutverkum aðila samningsins og forsendum greiðslna.

Greiðslur fara fram skv. samningi. Heimilt er að greiða fyrstu greiðslu, allt að 50%, í kjölfar undirritunar. Forsendur áframhaldandi greiðslna er að fyrir liggi fullnægjandi áfangaskýrsla og/eða lokaskýrsla. Álitamál um hvort gögn eru fullnægjandi getur Bygðastofnun borið undir úthlutunarnefnd sem sker úr.

Bygðastofnun annast útgreiðslu styrkja.

Í samningi verði kveðið á um skyldu styrkhafa til að veita Byggðastofnun aðgang að gögnum úr bókhaldi styrkhafa til staðfestingar á ráðstöfun stuðnings og að starfsemi sé í samræmi við umsóknargögn.

Byggðastofnun hefur eftirlit með að styrkir séu notaðir til þess sem getið var í samningi. Verði breytingar á verkefni miðað við umsókn skal tilkynna það skriflega með rökstuðningi og fá samþykki matsnefndar Byggðastofnunar.

Styrkurinn skal koma til útgreiðslu á árinu 2026 og fellur niður 31. desember 2026 verði hann ekki nýttur fyrir þann tíma.

10. gr.

Gildistaka

Reglur þessar taka gildi við staðfestingu innviðaráðherra sbr. 1. mgr. 12. gr. laga um Byggðastofnun nr. 106/1999. Samhliða falla úr gildi reglur nr. 961/2025.

Innviðaráðuneytinu, 18. júní 2026.

Eyjólfur Ármannsson.

B deild - Útgáfudagur: 3. júlí 2026